

Diskussion i Dansk Kvindesamfund.

—o—

Vi har alle erfaret, hvorledes en god Diskussion kan klare Tankerne, vise nye Synspunkter, udvide Horisonten og give baade Deltagere og Tilhørere Følelsen af at have tilbragt en god Aften, rig paa virkeligt Udbytte. Der er ingen Tvivl om, at et saadant befrugtende Ordskifte kan sætte Spor langt frem i Tiden. Den aandelige Gymnastik, man paa den Maade gennemgaar, sætter Fart i ens Tanker, roder godt op i Jorden og gør den porøs og velskikket til at modtage de gode Ords Sædekorn.

Saaledes kan en god Diskussion sprede Velsignelse viden om.

Men den Diskussion, der føres indenfor »Dansk Kvindesamfund« og andre Foreninger, lader ofte meget tilbage at ønske baade med Hensyn til Klarhed og Udbytte.

Vi har Medlemsmøder, hvor Snakken gaar lystig, og den ene daarligt kan høre, hvad den anden siger. Vi har offentlige Møder, hvor de samme Mennesker tier bomstille. Og Diskussionen gaar trevent og sejt uden virkelig Interesse, fordi den ene tør ikke, og den anden tør ikke tage Ordet. Vi mangler Direktion ved vore Medlemsmøder. Thi, der er det, Medlemmerne skal faa Mod til at gøre de første Forsøg paa at tale offentligt,

og der skal de lære Tillid til deres egne Evner.

Det kan godt hændes, at der under et Ordskifte fra en uøvet Taler kommer nogle kejtede og ubehjælpssomme Ord, der i sig indeholder det bedste af, hvad der overhovedet er blevet sagt, og det er Synd, at saa gode Tanker skal have saa daarlig en Klædning, thi da gør de ikke den Virkning, de skulde.

Der læres mange Fag i vore Skoler, men ét mangler endnu. Vi burde lære at tale, som vi lærer at læse, ikke blot i Latin- og Realskoler, hvor de har Taleøvelser nu, men ogsaa i den almindelig Folkeskole. Ikke alene for Formens Skyld, for at blive fri for Slang-Udtryk og jasket og skødesløs Tale, men ogsaa for, at det enkelte Individ kan lære at finde Udtryk for sine egne selvstændige Tanker og derigennem forstaa, hvilket fint Instrument, hvilket godt og nyttigt Redskab Menneskets Evne til Tale er.

Det nuværende Slægtled har ikke lært dette i Skolen, men man bliver aldrig for gammel til at lære, og derfor bør vi sætte os paa Skolebænke og lære af og paa hinanden. Lad os indenfor Dansk Kvindesamfund oprette smaa Diskussionsklubber, hvor vi kan søge at bedre vor Tale, baade hvad Form og Indhold angaar, og hvor den gensidige Forpligtelse gør

os baade lydhøre og varsomme i Kritik.

Her i Odense har vi en saadan Klub, som vi hidtil har haft megen Glæde af. Alle dens Medlemmer er efter Tur forpligtet til at indlede en Diskussion om et selvvalgt Emne. Dirigenten maa nøje passe sine Pligter, men det er en Fornøjelse at høre, hvorledes ellers officielt tavse Mennesker efterhaanden faar Mod til at høre sig selv tale, og det er slet ikke de ringeste Tanker, disse Mennesker sidder inde med. Tværtimod.

Af Emner, der hidtil har været forelagt, kan nævnes: En Dirigents Pligter, Taleøvelser, Valg af Livsstilling, Reformen af Retsplejen, Kvinders Stemmeret, Værnepligt m. m.

At tale i en saadan Diskussionsklub er en god Forskole for at tage Ordet paa D. K.s Møder, og vi skulde desuden jo gerne komme saa vidt, at vi ikke er bange for at tage Del i Mændenes Diskussioner paa offentlige Møder, ja selv paa Vælgermøder, naar vi først naar saa langt, at vi for Alvor har noget at sige der.

Men hvad enten man vil danne Diskussionsklubber eller ej, saa var det sikkert gavnligt, om D. K.s Styrelse vilde ordne nogle Medlemsaftener som Diskussionsmøder med strengt, formelle, lærerige Diskussioner, hvori Medlemmerne følte sig forpligtet til at deltage. Vælg Dirigent og sørg for, at han eller hun passer sine

Kvindesagen i Dagspressen.

Jeg hørte engang et Ordskifte mellem en Bonde og en Missionsmand. Missionsmanden sagde: »Ja, jeg ved godt, at De hader mig.« Bonden svarede: »Hader er vel for meget sagt, — men jeg elsker Dem sandt for Herren heller ikke.«

Jeg kom til at tænke paa dette Svar, da jeg læste Pressens Omtale af Holmgangen mellem Professor Lehmann og Kvindesagens Forkæmper i Grundtvigs Hus forleden. Den københavnske Dagspresse har efterhaanden lært, at Kvindebevægelsen er en Faktor, man maa regne med og tilkaste et venligt Øje nu og da. Hvert Blad tæller jo mellem sine kvindelige Abonnenter Tilhængere af Sagen: Højrepressen, som ynder at isolere Bevægelsen snart i et »Kvindeting«, snart i et Separatblad under mandlige Auspicer, har som bekendt i flere af sine Blade indrettet en sær-

lig Dameløge, hvor der én Dag i Ugen bydes de kvindelige Læsere en efter deres Kvindelighed afpasset Underholdning af blandet Art: Sundheds- og Skønhedspleje, litterære Kvindeprofiler, Kunsten at klæde sig, filantropisk Kvindebevægelse, for slet ikke at tale om den ugentlige Spiseseddel, der synes lige saa uundværlig for et fashionabelt Dameblad, som Spisekammeret for en velindrettet Husholdning, og vel nærmest skal tjene til at opretholde hos Kvinderne den smagfulde Forestilling, at Vejen til Mandens Hjerter gaar gennem Mandens Mave til Trods for alt moderne Kvindepræk.

Men hvad enten Pressen kalder sig Højre eller Venstre eller Socialdemokrat eller maaske »Lidt af hvert« kan dens Følelser for Kvindesagen sikkert sammenlignes med Bondens for Missionsmanden. Den hader maaske ikke, men elsker sandt for Herren heller ikke.

Den kan en Tid ligge tilsyneladen-

de fredelig som Lænkehunden i sit Hus og holde det ene Øje paa Klem; men hører den et Glæm fra en anden Kant, saa farer den ud og giver sit Besyv med i Laget. Saaledes ogsaa forleden i Grundtvigs Hus.

En Række Kvinder, som i et langt Liv havde vist deres Vilje og Evne til at tjene paa én Gang baade Hjem og Samfund, — Kvinder, der under Vanskeligheder, som ingen nu drømmer om, havde tilkæmpet sig Tomme for Tomme den Kultur og Dannelse, som Mændene indtil for en Menneskealder siden havde monopoliseret for sig selv, de traadte op paa dette Møde og værgede med ligesaa megen Varme som Værdighed det for dem dyrebare tilkæmpede mod en Professorens mere overlegne end overbevisende Beskyldninger for uværdig Imitation, daarlig Kopi, Splid af Kræfter o. l. — og vips! var Lænkehunden ude af sit Hus, og i Pressens Referater stod at læse Dagen efter om stridbare Amazoner, som i Man-